

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Att.: Afdelingschef Jesper Hermansen

København, den 2. september 2013

Arkitekturpolitik

Kære Jesper Hermansen

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur bidrager til at levendegøre arkitekturpolitikken, dels ved lobbyarbejde, dels igennem vores lokalforeninger og deres medlemmers levende engagement i lokale initiativer, der oftest drejer sig om at bevare landsby-, bygnings- og bymiljøer.

Lokalforeningernes engagement styrker folkestyret. Deres kommunikation med egen kommune er en stor demokratisk styrke, der kan bidrage til at understøtte arkitekturpolitikken.

Landsforeningen har en række forslag til arkitekturpolitikken, som hører under Kulturministeriets oplægs første udspil, 'Fortidens Fremtid', på følgende indsatsområder:

- **Obligatorisk etablering af Bygningsbevaringsråd.**
- **Lovpligtig beskyttelse af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.**
- **Opfølgning på kommunernes SAVE registreringer.**
- **Initiativer som understøtter bevaringskvaliteterne ifm energirenovering.**

Uddybning af indsatsområder:

Obligatorisk etablering af Bygningsbevaringsråd.

Landsforeningen foreslår, at kommunerne får pligt til at oprette et bygningsbevaringsråd. Nogle kommuner har det allerede, men rådene har ikke udbredelse nok. Bygningsbevaringsråd understøtter forankringen i lokalsamfundet og styrker demokratiet.

Det vil gøre bygningsbevaringsrådene stærkere, hvis medlemmerne i rådene har forskellige fagligheder.

Foruden Bygningsbevaringsrådenes ret til at blive hørt ifm udarbejdelse af lokalplaner, bør de også have høringsret ifm nedrivningssager.

Lovpligtig beskyttelse af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

I dag er de bevaringsværdige bygninger uden juridisk beskyttelse. Landsforeningen er vidende om, at kommunerne udarbejder bevarende lokalplaner, der dispenseres fra og resultatet er nedrivning af bevaringsværdige bygninger og miljøer. Beskyttelsen er for lemfældig, og der er for lidt opmærksomhed på, at bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer går tabt.

Landsforeningen noterer sig, at beskyttelse af kulturmiljøer tages ind i kommuneplanen, men ikke kommer videre til lokalplanerne.

Landsforeningen anbefaler etablering af et lovgrundlag og en efterfølgende vejledning til kommunerne i håndtering af sagsbehandlingen ifm arkitektoniske værdier og kulturmiljøer, og i håndteringen af byggesager, der drejer sig om bevarende lokalplaner.

Der er vigtige kulturmiljøer i forstæderne, der ikke får nok opmærksomhed. Hele området er dårligt belyst. Forstædernes arkitektoniske kvaliteter skal beskyttes.

Vi foreslår krav om restaureringsfaglig rådgivning ifm bygningsarbejder på bevaringsværdige bygninger. Både for bygherre og for kommune kan det være en hjælp. Et eksempel er byggesagsbehandlingen, hvor der bør sikres en arkitektonisk vurdering. I Danmark havde vi en høj kvalitet i boligbyggeriet i 1950'erne, fordi der var krav om brug af arkitekter, også ifm det private boligbyggeri (statslånsbusene). Det kan vi genoptage i dag.

Opfølgning på kommunernes SAVE registrering

Bydelsatlas blev udarbejdet fra 2000 og frem for mindre end halvdelen af landets kommuner, men registreringen i bydelsatlas og registrering i FBB omhandler kun bygninger frem til 1940. Fredningsloven er opdateret i 2011* og revideret, så bygninger der er 50 år gamle, nu kan fredes. Der mangler overblik over bevaringsværdige bygninger efter 1940 og en stor del er uden den beskyttelse som tildeling af en bevaringskategori kan give.

FBB bør løbende opdateres, så bygninger, landskaber og kulturmiljøer fra 1940 og frem også registreres. Vurderingen kan udføres iht. SAVE metoden.

Alle bevaringsværdige bygninger i en kommune bør registreres, så der ikke, som nu efter kommunesammenlægningen, er stor forskel på registreringen af de bevaringsværdige bygninger i kommunerne. Det er vigtigt at uddybe forståelse for nyere tids arkitektur, NTA.

FBB bør opdateres minimum hvert 5. år, så det følger grænsen for fredninger.

Initiativer som understøtter bevaringskvaliteterne ifm energirenovering.

I disse år foretages en energirenovering, der går hårdt ud over 50'ernes byggeri. Her bør der nytænkes initiativer. Også her kan man gøre brug af lovpligtig inddragelse af arkitektbistand ved ombygninger. Landsforeningen foreslår, at den arkitektoniske vurdering opnår samme niveau af opmærksomhed som det energimæssige.

Der ligger ressourcemæssige besparelser i genanvendelse frem for nybyggeri. Vinduer, døre, skorstene er gode eksempler, men også andre bygningsdele kan genbruges.

*LBK nr. 685 af 09/06/2011

Formidlingen af bevaringsværdige kvaliteter styrkes herigennem. Landsforeningen mener, at miljøhensyn og bevaring bør gå hånd i hånd: Et forslag kunne være, at min. 30 - 50% byggematerialer/bygningsdele skal genanvendes ifm nybyggeri.

Der ligger et beskæftigelsesmæssigt aspekt i genbrug, der kan styrke ældre håndværksfag, som vi i de senere år har skullet låne fra udlandet. Nyere forskning har påvist, at nybyggeri er langt mere CO-2 krævende end bevaring og forbedring af bygningsmassen.

Argumenter

Stat, regioner og kommuner bør forpligte sig til at gå foran med en arkitektonisk og kvalitetsbevidst holdning til såvel vedligeholdelse som nybyggeri.

Det er et fornuftigt miljøhensyn at økonomisere med ressourcerne på en fornuftig måde.

Det er god samfundspolitik, at kommuner i højere grad beskytter og håndterer bevaringsværdier på et højt niveau.

Både for erhverv og for turisme er bygningskulturen vigtig.

Borgerne i Danmark skal stilles lige. SAVE registreringen anvendes ifm Byfornyelseslovens midler til istandsættelse og GI, Grundejernes Investeringsfond anvender SAVE registrering som pejlemærke for låneoptagsmuligheder.

Vi håber, at Kulturstyrelsen vil gøre aktivt brug af ovennævnte indspark ifm den kommende nye arkitekturpolitik.

Landsforeningen vil gerne uddybe argumentationen i et møde.

Venlig hilsen

Peter Hee
Formand
/ for Landsforeningens bestyrelse

